

31974L0148

28.3.1974

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 84/3

SMERNICA RADY**zo 4. marca 1974****o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa závaží vyššej triedy presnosti od 1 mg do 50 kg**

(74/148/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej článok 100,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Zhromaždenia,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru,

keďže výroba a postupy pri kontrole závaží vyššej triedy presnosti podliehajú prísny predpisom, ktoré sú v každej členskej krajine iné, čo spôsobuje brzdenie obchodu s týmito závažiami; keďže je z tohto dôvodu potrebné tieto predpisy navzájom zblížiť;

keďže smernica Rady z 26. júla 1971 ⁽¹⁾ o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa meracích prístrojov a metód metrologickej kontroly stanovila postupy pri typovom schvaľovaní a prvotnom overovaní EHS; keďže je potrebné stanoviť technické požiadavky pre tieto výrobky, aby mohli byť uvedené voľne na trh a do prevádzky, a to po ich overení a opatrení značkou EHS o prvotnom overení závaží vyššej triedy presnosti váženia;

keďže treba brať do úvahy návrh medzinárodného doporučenia OIML o závažiach vyššej triedy presnosti z mája 1973,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Táto smernica sa vzťahuje na závažia vyššej triedy presnosti, ktorých nominálna hmotnosť je 1 mg alebo viac a menšia alebo rovná 50 kg.

Táto smernica sa nevzťahuje na metrické karátové závažia alebo na špeciálne závažia, na ktoré sa vzťahujú iné smernice.

Článok 2

Závažia, ktoré môžu byť opatrené značkami a symbolmi EHS sú uvedené v prílohe. Podliehajú prvotnému overeniu EHS, ale nie typovému schváleniu.

Článok 3

Žiaden členský štát nesmie brániť, obmedzovať alebo zakazovať uvedenie na trh a do používania závaží uvedených v článku 1 a opatrených značkou prvotného overenia EHS.

Článok 4

1. Členské štáty prijímajú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do osemnástich mesiacov odo dňa jej oznámenia. Ihneď o tom budú informovať Komisiu.
2. Členské štáty zabezpečia, že Komisia bude informovaná o znení hlavných predpisov národného práva, ktoré členské štáty prijímu v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica.

Článok 5

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 4 marca 1974

Za Radu
predseda
W. SCHEEL⁽¹⁾ Ú. v. ES L 202, 26.7.1971, s. 1.

PRÍLOHA

1. **Definície**

1.1. Závažie

Fyzická miera hmotnosti, ktorej konštrukčné a metrologické vlastnosti sú dané tvarom, rozmerom, materiálom, finálnou úpravou, nominálnou hodnotou a maximálnou dovolenou chybou.

1.2. Súbor závaží

Séria závaží uložená spravidla v krabici v takej kombinácii, aby bolo možné merať všetky hodnoty hmotnosti od najmenej až po maximálny súčet hmotnosti všetkých závaží v súbore v poradí, kedy najmenšia nominálna hmotnosť je jednotkou.

Poradie v súbore závaží býva spravidla nasledovné:

(1;1;2;5) x 10n kg
 (1;1;1;2;5) x 10n kg
 (1;2;2;5) x 10n kg
 (1;1;2;2;5) x10n kg

V tomto vyjadrení „n“ predstavuje buď nulu alebo kladné alebo záporné celé číslo.

1.3. Etalónové závažia

Závažia používané na kontrolu váh a závaží sa nazývajú etalónové závažia.

2. **Nominálne hodnoty závaží**

Nominálna hodnota závaží sa musí rovnať buď 1 x 10n kg, alebo 2 x 10nkg, alebo 5 x 10nkg, kde „n“ predstavuje buď nulu alebo kladné alebo záporné celé číslo.

3. **Konvenčná hmotnosť**

3.1. Pre závažie pri teplote 20oC konvenčná hmotnosť je hmotnosť referenčného závažia s hustotou 8 000 kg/m³, ktorú vykazuje pri hustote ovzdušia 1.2 kg/m³.

3.2. Maximálne dovolené chyby uvedené v bode 4 sa vzťahujú na konvenčnú hmotnosť.

4. **Maximálne dovolené chyby pri EHS prvotnom overovaní**

4.1. Maximálne dovolené chyby, kladné alebo záporné, sú pre jednotlivé závažia dané v miligramoch v nasledujúcej tabuľke.

Nominálna hodnota	Trieda E ₁	Trieda E ₂	Trieda F ₁	Trieda F ₂	Trieda M ₁
50 kg	25	75	250	750	2500
20 kg	10	30	100	300	1000
10 kg	5	15	50	150	500
5 kg	2,5	7,5	25	75	250
2 kg	1,0	3,0	10	30	100

Nominálna hodnota	Trieda E ₁	Trieda E ₂	Trieda F ₁	Trieda F ₂	Trieda M ₁
1 kg	0,50	1,5	5	15	50
500 g	0,25	0,75	2,5	7,5	25
200 g	0,10	0,30	1,0	3,0	10
100 g	0,05	0,15	0,5	1,5	5
50 g	0,030	0,10	0,30	1,0	3,0
20 g	0,025	0,080	0,25	0,8	2,5
10 g	0,020	0,060	0,20	0,6	2,0
5 g	0,015	0,050	0,15	0,5	1,5
2 g	0,012	0,040	0,12	0,4	1,2
1 g	0,010	0,030	0,10	0,3	1,0
500 mg	0,008	0,025	0,08	0,25	0,8
200 mg	0,006	0,020	0,06	0,20	0,6
100 mg	0,005	0,015	0,05	0,15	0,5
50 mg	0,004	0,012	0,04	0,12	0,4
20 mg	0,003	0,010	0,03	0,10	0,3
10 mg	0,002	0,008	0,025	0,08	0,25
5 mg	0,002	0,006	0,020	0,06	0,20
2 mg	0,002	0,006	0,020	0,06	0,20
1 mg	0,002	0,006	0,020	0,06	0,20

5. Všeobecný tvar závaží

Jednogramové závažie môže mať tvar násobkov alebo podielov gramov.

5.1. Jednogramové závažia a násobkové závažia.

5.1.1. Závažia rádu M₁ musia mať tvar závaží strednej triedy presnosti.

5.1.2. Závažia iných tried presnosti môžu mať vonkajšie rozmery závaží strednej triedy presnosti, závažia od 1 g do 10 kg môžu mať aj valcovitý tvar alebo tvar mierne zrezaného kužela s hlavou na vrchu.

5.1.2.1. Výška telesa závažia sa musí rovnať približne strednému priemeru telesa závažia; dovolená tolerancia medzi stredným priemerom a výškou telesa je od 3/4 do 5/4 stredného priemeru.

5.1.2.2. Výška hlavy u všetkých závaží musí byť v tolerancii medzi stredným priemerom a polovicou stredného priemeru telesa závažia.

5.1.3. Závažia triedy presnosti F₁, F₂ a F₄ nemusia mať hlavu, môžu mať len tvar jednoduchého valca.

5.1.4. Závažia triedy F₄ a F₂ musia byť odliate z jedného kusa; ostatné závažia môžu mať justovaciú dutinu uzatvorenú hlavou alebo iným vhodným uzáverom. Objem justovacej dutiny nesmie prevyšovať 1/5 objemu závažia.

5.2. Jednogramové a zlomkové závažia. Jednogramové a zlomkové závažia musia mať formu viacuholníkového vrstevnatého pliešku alebo drôtika, s ktorými sa dobre manipuluje.

Závažia musia byť vyrobené tak, aby ich tvar vyjadroval ich menovitú hmotnosť.

Viacuholníkové vrstevnaté pliešky a ich hmotnosti:

trojuholník pre hodnoty hmotnosti 1 - 10 - 100 - 1 000 mg,
štvorec pre hodnoty hmotnosti 2 - 20 - 200 mg,
päťuholník pre hodnoty hmotnosti 5 - 50 - 500 mg.

Viacuholníkové drôtičky a ich hmotnosti:

1 segment pre 1 - 10 - 100 - 1000 mg,
1 segmenty pre 2 - 20 - 200 mg,
5 segmentov pre 5 - 50 - 500 mg.

Tam, kde v jednej sade sú identické dve alebo tri závažia, musia byť rozlíšené jednou alebo dvomi hviezdičkami, prípadne bodkami, ak ide o pliešky, u drôtičkov to môžu byť háčiky.

5.3. 20 kg a 50 kg závažia môžu mať tvar vyhovujúci spôsobu ich používania.

6. Materiál závaží

6.1. Závažia sa vyrábajú z kovu alebo z kovovej zliatiny. Tento materiál musí byť taký, aby za normálnych podmienok jeho používania odchýlka v ich hmotnosti bola vzhľadom na maximálnu dovolenú chybu pre danú triedu zanedbateľná.

6.1.1. Hustota materiálu pre závažia musí byť taká, aby pri odchýlke 10 % v hustote vzduchu (berúc do úvahy danú hustotu 1,2 kg/m³) nebola odchýlka v hustote materiálu väčšia, ako 1/4 maximálnej dovolenej chyby.

6.1.2. Materiál alebo zliatina u závaží triedy presnosti E₁, E₂, F₁ musia byť prakticky nemagnetické.

6.2. 5 až 50 kg rovnobežnostenné závažia rádu M₁ musia byť zhotovené z takého kovu alebo zliatiny, ktorých odolnosť voči korózii alebo olupovaniu je minimálne taká, ako u sivej liatiny.

6.3. Valcové závažia rádu M₁, ktoré majú nominálnu hodnotu hmotnosti menšiu alebo rovnajúcu sa 10 kg, musia byť vyrobené z mosadze alebo materiálu minimálne rovnakej kvality.

6.4. Kvalitu materiálu požadovanú v bodoch 6.2 a 6.3 možno dosiahnuť vhodným opracovaním povrchu.

7. Kvalita povrchu

7.1. Povrch závaží, vrátane ich hrán a ich spodnej časti, musí byť úplne hladký. Povrch závaží triedy presnosti E₁, E₂, F₁ a F₂ nesmie byť na pohľad voľným okom porézny a musí byť starostlivo vyleštený.

Povrch valcových závaží rádu M₁ od 1 do 10 kg musí byť vyleštený a na pohľad voľným okom nesmie byť porézny. Povrch rovnobežnostenných 5, 10, 20 a 50 kg závaží rádu M₁ musí byť porovnateľný s povrchom sivej liatiny starostlivo odliatej do formy z jemného piesku.

7.2. Povrch závaží triedy presnosti E₁, E₂, F₁ a F₂ o hmotnosti 1 gramu a násobkov gramu môže byť potiahnutý ochranným kovovým povlakom.

7.3. Povrch závaží rádu M₁ o hmotnosti 1 gramu a násobkov gramu môže byť potiahnutý vhodným ochranným povlakom.

8. Justovací materiál

Závažia triedy presnosti F₁ a F₂ s justovacou dutinou musia byť justované buď tým istým materiálom, z ktorého sú zhotovené, alebo čistým cínom alebo molybdénom.

Závažia M_1 môžu byť justované olovom.

9. **Nápisy**

- 9.1. Závažia vo forme vrstevnatých plieškov alebo drôtikov s nominálnou hmotnosťou 1 gram a menej nie sú opatrené nápisom vyznačujúcim túto hodnotu.
- 9.2. Závažia s menovitou hmotnosťou 1 g alebo viac:
- trieda presnosti E_1 a E_1 nemá označenie nominálnej hmotnosti;
 - trieda presnosti F_1 má uvedenú len nominálnu hmotnosť tak, ako je to uvedené v bode 9.2.1, táto indikácia je buď vypálená alebo vyrytá;
 - trieda presnosti F_2 má nápisy ako trieda presnosti F_1 , ale s písmenom F;
 - u závaží rádu M_1 je ich nominálna hmotnosť vyznačená číslicou, za ktorou nasleduje symbol príslušnej jednotky a to tak, že údaje sú na hornej ploche telesa alebo na hlave závažia do materiálu buď zahĺbené alebo sú vypuklé.
Valcové závažia musia byť označené písmenom M, buď zahĺbeným alebo vypuklým; rovnobežnostenné závažia nemusia byť ani vyhlbené ani vypuklé.
- 9.2.1. Nominálna hmotnosť závaží sa vyznačuje:
- v kilogramoch pre závažia o hmotnosti 1 kg alebo viac,
 - v gramoch pre závažia o hmotnosti od 1 g do 500 g.
- 9.2.2. Závažia, ktoré sa v jednej sade vyskytujú dva alebo trikrát, musia byť od seba odlišené jednou alebo dvoma hviezdikami, prípadne bodkami.

10. **EHS konečná overovacia značka**

Kazety so závažiami triedy presnosti E_1 , E_2 a F_1 a všetky kazety obsahujúce gramové závažia a ich podiely musia byť opatrené pečatou s konečnou overovacou značkou EHS.

U závaží F_2 musí byť EHS konečná overovacia značka pripevnená na kryt justovacej dutiny, a ak závažie justovaciu dutinu nemá, na spodnej časti závažia. Pri závažiach rádu M_1 od 1 g do 50 kg je EHS konečná overovacia značka umiestnená na olovenom pečatení justovacej dutiny alebo na spodnej časti závažia, ak toto nemá justovaciu dutinu.

11. **Uskladňovanie**

- 11.1. Jednotlivé závažia a sady závaží triedy presnosti E_1 , E_2 a F_1 a F_2 sa uchovávajú v kazetách.
- 11.2. Závažia rádu M_1 .
- Jednotlivé závažia a sady závaží do 500 g sa uchovávajú v kazetách,
 - závažia s nominálnou hmotnosťou väčšou ako 500 g môžu byť uložené v kazetách s priehradkami, alebo voľne, bez ochrany.
- 11.3. Na vekú kaziet musí byť vyznačená trieda presnosti závaží, ktoré kazety obsahujú: E_1 ; E_2 ; F_1 ; F_2 ; M_1 .
-